

Advies participatie van jongeren in de jeugdhulp

Jongeren in de jeugdhulp willen meedenken, meepraten en meebeslissen over hun eigen hulp en die aan hun gezin, het beleid van de instelling waar zij hulp krijgen, het beleid van de gemeente waar zij wonen en het regionale beleid en de inkoop van jeugdhulp.

De samenwerkende gemeenten kunnen bij de inkoop van jeugdhulp voorwaarden stellen aan de instellingen waarbij zij de hulp inkopen. In die voorwaarden kunnen zij regelen dat instellingen participatie van jongeren (en ouders) goed moeten organiseren.

Maak gebruik van de ervaringsdeskundigheid van jongeren en ouders. Ervaringsdeskundigen kunnen ook ingezet worden in de hulp. Het is belangrijk dat er maatjesprojecten zijn voor jongeren en ouders.

Wat zijn de wensen van jongeren om te participeren op de diverse niveaus:

1. Eigen hulp

- Kinderen en jongeren vertellen wat zij willen bereiken met de hulp, deze doelen staan in het hulpverleningsplan.
- Elke jongere vanaf 16 jaar maakt een toekomstplan met zijn/haar begeleider. Talentontwikkeling van de jongere en voorbereiden op zelfstandigheid staan centraal in dit plan.
- Jongeren willen hun eigen dossier (mede)beheren, waardoor zij onder andere kunnen bepalen welke delen van hun dossier zichtbaar zijn en voor wie.
- Elk dossier begint met een persoonlijk stukje tekst. De jongere vertelt hierin iets over zichzelf.
- Het hulpverleningsplan of toekomstplan wordt door (kinderen en) jongeren getekend nadat zij dit hebben gelezen.

2. Instelling

- Elke gespecialiseerde instelling heeft een eigen cliëntenraad én jongerenraad die ondersteund wordt door een betrokken en geïnteresseerde begeleider. De ondersteuner van de cliëntenraad/jongerenraad krijgt de mogelijkheid deze functie onafhankelijk uit te voeren.
- In de jongerenraad krijgen de jongeren de kans om hun talenten verder te ontwikkelen. En er worden verschillende creatieve vormen om te participeren gebruikt.
- De cliëntenraad en de jongerenraad krijgen de mogelijkheid om gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen.

3. Gemeentelijk

- Elke jeugdteam, kernteam of wijkteam doet moeite om jongeren te betrekken bij het beleid.
- De gemeente zorgt ervoor dat jongeren die hulp krijgen in de gemeente jaarlijks één of twee keer de mogelijkheid krijgen om met een bestuurder en/of ambtenaren te praten over hun ervaringen met de (jeugd)hulp. De jongeren worden geworven via de jeugd en/of wijkteams, het school maatschappelijk werk, het RMC of jongerenloket.
- De participatie is tweezijdig: jongeren kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven.
- Gemeenten zoeken naar mogelijkheden om de participatie van jongeren in het sociaal domein een plek te geven.

4. Regionaal

- De jongerenraden willen ook op regionaal niveau meepraten met de verschillende gemeenten in het platform JONG doet mee! bijvoorbeeld over de inkoop van de specialistische jeugdhulp.

5. Landelijk

- Jongerenraden willen ook participeren op landelijk niveau. Sommige raden doen dit nu via het Jeugd Welzijns Beraad (een landelijk platform van jongerenraden uit de jeugdzorg). Dakloze jongeren deden dit via United Voices, maar dat platform is door gebrek aan subsidie opgeheven. Het is voor de raden belangrijk dat zij in de toekomst ook kunnen meedenken, meepraten en meedoen op dat niveau.

Gouden regels participatie

- Zorgen dat de gesprekspartners gelijkwaardig zijn. Dit kan beïnvloed worden door regels, sfeer en follow up.
- Laat jongeren meepraten over de onderwerpen die hen aangaan.
- Een goede begeleider, die oprecht geïnteresseerd is en de verstaanslag tussen jongeren en beleid kan maken (voor beide partijen).
- Jongeren werkvormen gebruiken in plaats van standaard 'volwassen' manieren van vergaderen.
- Laat jongeren op verschillende niveaus meepraten.
- Jongeren zelf betrekken bij de regels bepalen.
- Follow up en terugkoppeling is belangrijk.
- Echt open laten dat alle invullingen nog mogelijk zijn, en anders heel duidelijk de kaders aangeven waarbinnen meegepraat mag worden.
- Combineren participatie met talenten ontwikkelen en dingen leren, waardoor de participerende groep groeit in hun eigen participatieproces.